

man altsaa nu i Folketinget har sagt: Vi vil give Nationalbanken visse Afviklingsaar, og saa vil vi optage denne Sag paa ny om ganske faa Aar, er dette saa meget mere fornøftigt, som man da vil have fordøjet den Mængde Erfaringer, der er gjorte under Krigen, og som man nu er i Færd med at bearbejde. Blandt disse Erfaringer ønsker jeg først og fremmest at gøre opmærksom paa den store Rapport, som den af den engelske Regering nedsatte Kommission angaaende Pengevæsenet har afgivet, fordi den med Rette har vakt en uhyre Opmærksomhed Verden over. Efter denne er det langt fra, at man vil følge de Teorier, der giver en saa udstrakt Ret til Seddeludstedelse som f. Eks. den, der endnu gives vor Nationalbank i nogle Aar, at man tværtimod er gaaet tilbage til den gamle britiske Regel, at engelske Penge skal være Guld, og at det kun kan tillades Bank of England at udstede et højest begrænset Beløb af udækkede Sedler, hvad den udsteder derudover skal være endogsaa fuldt dækket med Guld. Man er med andre Ord vendt helt tilbage til den britiske Tradition til Trods for alle de Forsøg, der er gjorte Verden over paa at arbejde i modsat Retning, alle de Teorier, der har været opstillede Verden over om at gaa bort fra Guldet. Til Trods for alle Spaadomme om, at Guldet vilde forsvinde — det var i og for sig en ligegyldig Ting — at det vilde synke tilbage til at blive en Vare, har altsaa det britiske Riges Undersøgere for deres Vedkommende atter ladet Guldet komme til fuld Ære. Jeg tillader mig at tro, at denne Kendsgerning, hvad man end maatte mene om den, er af saa stor Betydning, at den vil veje tungt i Vægtskaalen, naar vi skal til definitivt at lovgive om Nationalbankens Forhold. Og jeg maa derfor mene, at det i høj Grad er fortræffeligt, at Folketinget har indført denne Begrænsning i Lovforslaget, saaledes at hele dette Spørgsmaal atter kommer til Lovgivningsmagtens Behandling om ganske faa Aar.

Det vil af disse Bemærkninger fremgaa, at jeg ganske kan slutte mig til de Udtalelser, som mine Partifæller har fremsat i Betænkningen under Behandlingen i Folketinget, og som jo netop falder nøje i Traad med, hvad jeg her har fremført. Det vil blive nødvendigt at give en fast klar Begrænsning af, hvad Staten kan faa fra Nationalbanken, for det Beløb af Sedler, som Nationalbanken kan komme til at udstede paa Basis af Statsobligationer. Det afgørende maa blive, at Na-

tionalbanken skal sørge for, at der ikke udstedes flere Sedler, end *Omsættningens Tarv kræver*, og Statens Behov maa og bør være den fuldkomne ligegyldig. Der maa med Strenghed vaages over, at vi ikke atter begynder at rutsche ned ad det Skraaplan, som førte til Statsbankerotten i 1813. Lad være, at vi i Øjeblikket er lige ved den øverste Ende af Skraaplanet — at vi er i Færd med at rutsche taas for mig som hævet over enhver Tvivl. Derfor skal jeg slutte med at sige, at vort Parti kan kun give dette Lovforslag vor anbefaling, fordi det indeholder den nævnte Tidsbegrænsning, fordi vi derigennem forbeholder os om føje Aar at vende tilbage til dette Spørgsmaal og paa Grundlag af de fordøjede Erfaringer om, hvad der er sket omkring i Verden, at tage definitiv Stilling til dette Anliggende, som turde være et af de allervæsentligste, som den danske Rigsdag overhovedet faar at gøre med.

Bramsnaes: Som dette Lovforslag her foreligger, er der opnaaet Enstemmighed om det i Folketinget, og vort Parti skal derfor heller ikke hindre, at det kan faa en hurtig Gang gennem Landstinget, om end der naturligvis var adskillige Punkter, hvor vi fra vor Side kunde ønske det forandret, saaledes som det ogsaa fremgaa af den Betænkning, der blev afgivet af Folketingsudvalget angaaende Lovforslaget.

Med Hensyn til det fremtidige kan jeg sige for mit Vedkommende, at den største Trøst, man har, er den, at det ikke er en endelig Ordning, vi her vedtager, men at der inden 1925 igen skal foretages en Overvejelse af dette Spørgsmaal. Jeg tror at kunne sige allerede nu, at man fra mit Partis Side vil give Tilslutning til de Tanker, som blev fremsat af den ærede Ordfører for Venstre (Dalsgaard): at Banken egentlig burde give Staten en betydelig større Del af Overskuddet. Det er de Anskuelser, der saa tidt har været gjort gældende fra Socialdemokraternes Side bortset fra, at vi maaske kunde ønske en helt anden Ordning af Bankens Forhold, men naar det endelig skal være en Privatbank, mener vi, at den bør yde en rigelig Del af sit Overskud til Staten. Det glæder mig, at der er faldet Udtalelser her fra Venstres Side, som giver Haab om, at man til den Tid, da Loven atter skal behandles, kan vente Støtte for den Tanke, at Banken kommer til at yde en større Del af sit Overskud til Staten som Betaling for det